

నేను - నా "రాజా" (Part-III) - by పార్థు

[Back Home](#)

[<< Prev](#)

[ఈ పేజీని పంపండి](#)

గత రెండు వారాలు గా "రాజా" తో నా అనుబంధం మొదలైన వైనం వర్ణించాను. అజరామరమైన ఆణి ముత్యాలన్నీంటిని పినటమే కాసి, ఒక్కొక్కటే పిశదీకరించే విషయం నాకు లేక పోవటం చేత, ముగించే ముచ్చటైన ఈ మూడో భాగం లో చెప్పాలి అనుకునే పి....,

Part 1:"అభీనందన మందార మాల:"

Part 2:"అపసంద రాగాల మేల"

Part 3: "నా Top 25 "ఇళయరాజా గీతాలు"

Part 4: "కృతజ్ఞతలు"

Part 1: "అభీనందన మందార మాల:"

1) "నీవే అమరస్వరమే:" (Meastro)

ఇళయరాజా పాట కి ఒక ఒరవడి వుంది. నాటి తరం "గొప్ప" సంగీత దర్శకుల మాట ఎలా వున్నా, నేటి తరం "డప్పు" సంగీత దర్శకులు మాత్రం పట్టు సాధించలేక పోయింది ఇదే.

ఇళయరాజా పాట "సంక్రాంతి ముగ్గు" లాంటిది. తొలి చుక్క నుండి, తుది చుక్క వరకు అల్లుకు పోవడమే దాని ప్రత్యేకత. పాట ప్రారంభం చక్కని instrumentation తో మొదలై, అదే లెవెల్ ని maintain చేస్తూ, పల్లవి లోకి జారుకుని, శృతి బేధాలను సమాంతర శ్రేణిలో వుంచుతూ, చరణానికి చేరువ చేసి, ఐస్ క్యూబ్ గొంతు మధ్య లోంచి, కడుపు లోకి జారినంత smooth గా, చరణాల "చరణాలను" కలుపుతూ, interludes అనుసంధానం చేసి, ఆద్యంతం, ఆహ్లాదకరంగా మలచడం, ముంగిట వేసిన సంక్రాంతి ముగ్గు కి రంగులు అద్దటమే అవుతుంది. ఈ "పల్లవి-చరణం-చరణం" ల మధ్య ఇంత చక్కటి అవగాహన, అరోగ్యకరమైన సంబంధం అన్నది, ఒక్క ఈయన పాటల్లోనే నూటి కి 90 పాళ్ళు కనిపిస్తుంది(నాకు).

2) "రాజాధి రాజాను నేను రా:" (Quantity Vs Quality)

సిజం. పాండవుల అరణ్యవాసం కూడా తొందరగా ముగుస్తుందేమో కాసి, కొంత మంది దగ్గర నుండి పాట మాత్రం రాదు. తీరా వచ్చాక, చూద్దుం కదా, అదేదో కౌరవుల కాలం నాటి కిచిడి పాట లాగ అనిపిస్తుంది. మరి కొంత మంది, పాపం "ప్రపంచ యాత్ర" చేసి వస్తే గాసి, పాట కూర్చే ప్రహసనం మొదలెట్టలేరు. "ప్రపంచ యాత్ర" చేసే స్థోమత, కొత్త విజ్ఞానాన్ని సరిగా వాడుకోలేని అసమర్థత కల మూడో రకం, అందుబాటు లో వున్న ఆణి ముత్యాల కు, మెడలు వంచి, మనసు పిరిచి, ముసుగు వేసి, మసి పూసేస్తుంటారు.

మరి, ఇళయరాజా 30 ఏళ్ళ లో (1976-2006), దాదాపు 900 సినిమాలకి పాటలు కూర్చారు. ఆంటే,

సగటున 30 సినీ మాలు ఒక సంవత్సరానికి. సినీ మా కి 4 పాటలు చొప్పున తీసుకున్నా, 120 పాటలు. ఇందులో ఒక భాష లోంచి, ఇంకో దాన్లోకి తర్జుమా అయినవి 40 పోయినా (ఇది చాలా ఎక్కువ), మిగిలింది 80 పాటలు. చరిత్ర చెపుతున్న దాన్ని బట్టి, ఇందులో 50 పాటలు అన్నీ వర్గాల వారి సీ "అలరించినవే". సంవత్సరానికి 50 చొప్పున, 30 ఏళ్ళలో, 1500 ఆణి ముత్యాలు. బహుశా కొంత మంది వాళ్ళు జీవిత కాలం అంతా కలిపి కూడా అన్నీ పాటలు చెయ్యలేరేమో ("Quality" పిషయం మర్చిపోండి కాసేపు).

3) "నువ్వుడి గింది ఏనాడైనా కాదన్నానా?:" (Day to Day Challenges)

నేను ఫలానా సంగీతమే కూర్చున్నాను అని "రాజా" వైపు నుండి కాసి, "ఇతను ఫలానా దాని కే" అని దర్శక, నిర్మాతల వైపు నుండి గాని ఎటువంటి సందేహం లేనది "రాజా" పిషయం లోనే.

3.1) ఓ "రుద్రవేణ" ని మీటించి, ఓ "సింధుభైరవి" పతికించి, పెద్దలనే (KVM, MSV, SLR etc) మెప్పించాలన్నా, (Classical),

3.2) "నువ్వు లేక అనాథలం.." అంటూ షిర్డీ సాయి కి melody హారతులు ఇవ్వాలన్నా, (Devotional)

3.3) "మట్టి మసకేసింది లే.." అని ఒక పడుచు పల్లె జంట ఆడుకున్నా, "పట్టి తెచ్చాను నేను.." అంటూ ఒక మరదలు పిల్ల పాడుకొన్నా (Folk),

3.4) "ప్రేమ లేదని, ప్రేమించరాదని.." అంటూ ఓ పిచ్చాడు, "మిడిసిపడే దీపతి పి, మిన్నెగ సి పడే కె రటాలి పి.." అంటూ ఒక పెర్లాడు పిలపించాలన్నా (Tragedy)

3.5) "చుట్టూ పక్కల చూడరా చిన్నవాడా.." అంటూ పిలువలు కోల్పోతున్న సమాజాన్ని తట్టి లేపాలన్న, "ఒంటరి గా దీగులు పడకు నేస్తం.." అంటూ, వెన్ను తట్టాలన్న (Inspirational)

3.6) "కలికి చిలుక పలికే వేళ." అంటూ పక్షిబాష లో ప్రశ్నించాలన్నా (Special interest)

3.7) సిద్దురోతున్న "మరి పాల కృష్ణునికి ముత్యాల లాటి.." పాడాలన్నా, "కంటి సిండా సిదరోవే, చంటి పాడే జోలలోనే.." అంటూ రాగాల ఊయల ఊపాలన్నా (lullabies)

3.8) అడుక్కు తినే వారి లోనూ ఆవేదనలుంటాయంటూ బుద్ధుని ప్రబోధనలను "ధర్మం శరణం గచ్చామి, దానం శరణం గచ్చామి" అంటూ పతికించాలన్నా (Tatvaas)

3.9) "నా పరువం, నీకోసం.." అంటూ కప్పించినా (club songs)

ఇలా ఎన్నో..... రాసుకుంటూ పోతే, ఏ situation అయినా సరే, ఏ category అయినా సరే, ఏ కాలం నాటి సినీ మా అయినా సరే, నేనెప్పుడూ "రాజు నే" అని సీరూపించుకున్న సంగీత దర్శకుడు అయిన. మరి, గట్టి గా ఒక్క సినీ మా లో 6 పాటలు కూడా హిట్ చెయ్యలేని వాళ్ళతో నా కథున్నీ పోల్చేది?

4) " జెట్ స్పీడ్ పిల్లడో:" (Fast & Accuracy)

వేగం.. ఈ ప్రపంచమే వేగం. క్షణాల్లో జరిగి పోవాలి పనులు. మరి ఎంత సమయం వుండాలి, ఎంత మంది మార్బలం పని చెయ్యాలి? అనుకున్న ఫలితం రావాలి. మరి ఇవన్నీ, ఒక్క మనిషి తో, అంత

గా technology అభివృద్ధి చెందని రోజుల్లో (రికార్డింగ్ పరం గా), చేతి లో 50, 60 సిసి మా లతో, రక రకాల దర్శకులు తో, పింత పింత కొరికలతో, ఆకట్టుకునే సంగీతం తో, నెగ్గుకువచ్చి మెప్పించాలంటే కష్టమే మరి. మరి ఇది ఎలా సాధ్యమయ్యింది రాజా కి?! ఈ ఉదాహరణ చదవండి.

"నా తదుపరి చిత్రం మ్యూజిక్ సిస్టింగ్స్ కూర్చుందాం అనుకున్నాం. ముందు గా ఇంటి కి వెళ్ళి కలిసి, కథ చెప్పి, సిస్టింగ్స్ కి డేట్స్ తీసుకుందాం అనుకున్నాం. నేను, కో-డైరెక్టర్ వెళ్ళాం. రాజా సారు పూజ చేసుకుంటున్నారు. వయితే సిస్ట్ నర సింహన్ గారు, రాజా అసిస్టెంట్ కూడా వున్నారు. రాజా వచ్చి, కథ పిన్నారు, పాట ఎక్కడెక్కడ కావాలి అన్నారు, చెప్పాను. ఏదీ ఒక్కొక్కటే చెప్పు అన్నారు హార్మోనీయం ముందేసుకుని. ఒక్కొక్కటే చెప్పసాగాను, అసిస్టెంట్ సి నోట్స్ తెచ్చుకోమన్నారు.. 40 సి ముషాల్లో ఫైనల్ నోట్స్ తో సహా 8 పాటలు OK అయిపోయాయి. డేట్స్ కోసమని వస్తే ఆయన పాటలే ఇచ్చేసారు. ఈ సిసి మా క్రెడిట్ లో సింహభాగం ఆయనకే దక్కటం న్యాయం."

- దర్శకుడు P.వాసు, "చిన్నతంటి" 175 days విజయోత్సవ వేడుకలో.

ఆ చిత్రమే తెలుగు లో వచ్చిన వెంకటేష్ "చంటి". ఆ పాటలు 4 రాష్ట్రాలని ఎంత గా ఊపేసాయో ప్రస్తావించడం అనవసరం. ఇది ఒక ఉదాహరణ మాత్రమే ఇళయరాజా ఎంత వేగం గా పాట చెయ్యగలరో చెప్పటానికి.

5) "నీరు గారి పారిపోకు.." (BGM/Re-recording):

బొమ్మను చేసిన దర్శకుడి మనోభావాలకు, పాత్రధారుల కదలికలకు, ముఖకవళి కలకు వన్నెలు అద్ది, జీవం తీసుకు రాగలగడం కత్తి మీద సాము లాంటిది. అదే re-recording (Background music). దురదృష్టవశాత్తు దీనికి తగిన ప్రాధాన్యం ఇచ్చే దర్శకులు, ప్రేక్షకుల సంఖ్య బహుస్వల్పం అవటం చేత, అంత గా గుర్తింపు కు నోచుకోలేదు ఈ విభాగం.

కానీ, ఇటువంటి శాఖ ఈ మాత్రమైనా వెలుగు లోకి వచ్చింది అంటే, అది కేవలం కొద్ది మంది సంగీత దర్శకులు చేసిన వినూత్న ప్రయోగాల ఫలితమే. ఇటు దక్షిణాది 4 బాషల దర్శకులునుండి, అటు ఉత్తరాది హేమా హేమీల వరకు ముక్తకంఠం తో ఇది కేవలం ఈయనకే సాధ్యం అనిపించుకున్న ఒకే ఒక సంగీత దర్శకుడు "ఇళయరాజా" అనడం లో అతిశయోక్తి లేదు. ఇది ఒకళ్ళు రాసేవి కావు, చెప్పేవి కావు, చరిత్ర నిరూపించిన సత్యం.

6) పాటలు ఇచ్చేయ్యడం తో మా పని అయిపోయింది అనుకునే సంగీత దర్శకుల కి తెలియక పోవచ్చు దాని పిలువ ఎంతో, 6 నెలలు re-recording చేసి రిలీజ్ ని లేట్ చేసే వాళ్ళకి తెలియక పోవచ్చు, దాని కున్న శక్తి ఏమిటో. కానీ, రాజా కి తెలిసింది ఏమిటో వినండి వీరి మాటల్లో.

"ఆపి నేను "సితార" తీసిన రోజులు. పూర్ణోదయా శ్రీరాములు గారు మద్రాస్ లో ప్రీవ్యూ వేసి పెద్దలందరినీ ఆహ్వానించారు. అప్పటికి ఇంకా re-recording పనులు పూర్తి అవ్వలేదు. సిసి మా చూసిన ప్రతి ఒక్కరూ, శ్రీరాములు గారిని భయపెట్టేసారు పిశ్వనాథ్ గారి తో సహా. నేను, ఆయన కలిసి రీళ్ళు తీసుకుని వెళ్ళాం రాజా కోసం. సిసి మా చూసినంత సేపూ ఏమీ మాట్లాడలేదు ఏవేవో

రాసు కుంటూ కూర్చున్నాడు. నాకయితే భయం ఈయన ఏమంటాడో అని. పూర్తి అవ్వగానే, ఒకటే అన్నాడు, మధ్యాహ్నం కల్లా అయిపోతుంది అని. ఆయన సహజం గా నచ్చక పోతే, "ఈ సినీ మా ఇలా తీసుంటే ఇంకా బావుండేది" అంటాడు. అలా అనక పోవడం తో నాకు సగం ప్రాణం లేచివచ్చింది. ఇక మధ్యాహ్నం, ఒకొక్క రీలే వేస్తుంటే, ఒకొక్క దృశ్య కావ్యం కనిపించ సాగింది ఆయన మ్యూజిక్ తో. మళ్ళీ నాలుగు రోజుల తర్వాత ఫస్ట్ కాపీ రాగానే, వేసాం ఇంకొక ప్రీవ్యూ. ఆ అద్భుతాని కి, ఆశ్చర్యం తో నోట మాట రాలేదు చాలామంది కి, ఇదేనా మనం అంతకు ముందు చూసిన సినీ మా అని! అంత చక్కగా కూర్చాడు నైపథ్య సంగీతం. రిలీజ్ అయి అది సంచలనాలు సృష్టించింది, నన్ను నీలబెట్టింది
- దర్శకుడు వంశీ.
ఆ చిత్రమే "సితార".

"నేను ఏక కాలం లో రెండు సినీ మాలు దర్శకత్వం వహించాల్సి వచ్చింది, పైగా నీర్మాతల వ్యాపార పరమైన కారణాల వల్ల ఒకే సమయానికి పిడుదల చెయ్యాలి వచ్చింది. పిడుదల తేదీ ప్రకటించే సారు. **Re-recording** పనులు ఇంకా పూర్తి అవ్వలేదు. రెండింటికీ రాజా నే దర్శకుడు. ఇక అయిందేదో అయ్యింది అనుకుంటూ ఆయన్నీ కలవడానికి వెళ్ళాను. పరిస్థితి విపరీతంగాను. మొదట సంశయించినా, అది ఒక సవాలు గా తీసుకుని, రెండు సినీ మాల లోని కీలక పాత్రలు, స్వభావాలు, సన్నివేశాలు అర్థం చేసుకుని, కేవలం ఒకటిన్నర రోజులో **re-recording** ముగించే సాడు. ఎంత ప్రైవిడ్యాన్సి, అతి కొద్ది సమయం లో చూపగలిగాడో ఆ రెండు సినీ మా లూ చూడండి మీకే తెలుస్తుంది. ఆ రెండు ఒకటే రోజు పిడుదలై అఖండ విజయాన్ని సొంతం చేసుకున్నాయి.

అసి "రాక్షసుడు", "ఒక రాధ-ఇద్దరు కృష్ణులు" (02-OCT-1986)

- A. కోదండ రామిరెడ్డి, దర్శకుడు.

ఇలా రాజా **re-recording** గురించి చెప్పుకుంటూ పోతే ఒక పుస్తకం రాయాచ్చు. రాజ్ కుమార్ సంతోషి "Lajja" కోసం, BGM కేవలం రాజా తోనే చేయించుకోవాలని పడ్డ తాపత్రయం కూడా ఈ కోవలోనిదే. అలాంటి ఖ్యాతి వున్న సంగీత దర్శకుడు ఆయన.

"ఇళయరాజా **re-recording** చేస్తున్నాడంటే, తన సినీ మా కాక పోయినా వెళ్ళి కూర్చుంటుండేవాణ్ణి" అని ఒక బిజీ దర్శకుడు (అప్పట్లో) అన్నారంటే, చూడండి దానికి ఎంత పవర్ వుందో! అది ఎవరో కాదు, మన క్రియేటివ్ డైరెక్టర్ "వంశీ". ఆయన **re-recording** నుండి పుట్టిన పాటలు అనేకం అంటాడాయన. ఒక సారి "స్వాతి మత్యం" కు **re-recording** చేస్తుంటే వెళ్ళి కూర్చున్నా, ఒక సిట్యుయేషన్ కి వాడిన థీమ్ వచ్చింది. అది "కనక మహాలక్ష్మి.." చేస్తున్నప్పుడు, డెవలప్ చేసి, పాట చేయమన్నాను. వినండి ఎంత గొప్ప గా మార్పాడో దానిని. ("వినాడూ పిడిపోసి.." అనే పాట శ్రీ కనక మహాలక్ష్మి రికార్డింగ్ డాన్స్ ట్రూప్ సినీ మా లో వినండి, అదే BGM స్వాతి మత్యం కి). అలా ఎన్నో!

స్రవంతి రపికిషోర్ కి కలిగిన మరో అనుభవం చూడండి. "మహర్షి" సినీ మా కోసమని మరో రెండు పాటలు అదనంగా చేయించుకుని తన దగ్గర పెట్టుకున్నారట. "నువ్వే కావాలి" సినీ మా తీస్తున్నప్పుడు, కైమాక్స్ పాట ఎంతకీ అనుకున్న పిధం గా రాలేదుట. అప్పుడు ఏదో కారణాల వల్ల, "మహర్షి" కోసం ఇళయరాజా చేసిన ఈ రెండు పాటల్లో ఒక పాట ఇంటర్ లూడ్స్ ని, పల్లవి నీ

ఉపయోగించుకుని, ఆ సినిమా కోసం "కళ్ళల్లోకి కళ్ళుపెట్టి చూడవెందుకు..." అనే పాట కంపోజ్ చేసారట.

ఈ రోజు వున్న so-called "BGM specialists" ఎంత వరకూ BGM కి న్యాయం చేయగలుగుతున్నారు? వెబ్ సైట్స్ లో రివ్యూలు చదవండి ప్రతి సినిమాకీ, ఆ సంగీత దర్శకుడు "అద్భుతమైన" నైపుణ్య సంగీతం ఇచ్చాడు అని వుంటుంది. తీరా వెళ్ళేసరికి, 99 % చేసేదల్లా ఒకటే, ఆ సినిమా "టైటిల్" పట్టుకుని, దాన్ని లో మ్యాడ్యులేషన్ లో ఒక సారి, హై పిచ్ లో ఇంకో సారి, లేదా "మూలిగే నక్కపై కొబ్బరి మట్ట పడ్డప్పుడు" చేసే విచిత్ర ధ్వనులు లాంటివి వినిపిస్తుంటారు.

ఉదాహరణకి "ప్రేమికుడు" లో రఘువరన్ కనపడినప్పుడల్లా ఎక్కడో దూరం గా నక్క ఒక్కటే కూర్చుని ఏడుస్తున్న ధ్వని వస్తుంటుంది. మణిశర్మ సినిమా లో ఎక్కువ గా కనపడేది "సోసియా సోసియా" అంటూ కాంగ్రెస్ వాళ్ళు జపం చేసినట్టు, హీరో పాత్ర పేరు ని ఓ వంద మంది కోరస్ లో పిలుస్తుంటారు. ఇక SA రాజ్ కుమార్ గారు అయితే, "జీవకారుణ్య సంఘ సభ్యులంతా ఒకచోట కూర్చుని భజన చేస్తున్నట్టు" చాలా జాతి గొంతు లేసుకుని దీనం గా, "ఆ, ఆ, పు పూ" అంటూ మూలుగుతున్నట్టు పాడిస్తుంటారు కోరస్ లో.

6) "సాహసం నా పథం, రాజసం నా రథం.." (ప్రయోగాలు)

ప్రయోగాలు చేయడం అంటే రాజా కి ఎంతో ఇష్టం. సాధ్యమైనంత వరకూ తన పాట లో ఏదో ఒక రకమైన ప్రయోగం చెయ్యాలి అనుకుంటాడు. పైపెచ్చు, instrumentation తో అనేక ప్రయోగాలు చేసిన సంగీత దర్శకుడు భారత దేశం లో బహుశా ఇతనొక్కడేనెమో అనిపిస్తుంది.

అతని సంగీతాన్ని నిశితం గా పరిశీలించిన వారికి బాగా తెలుస్తుంది, పిరియడ్ ని బట్టి, పిక్చర్ ని బట్టి, orchestra (instrumentation) మార్చేవాడు అని. మొదటి 10 ఏళ్ళలో డోలక్, తబలా, వీణ, హార్మోనియంలతో శాస్త్రీయాన్ని, తర్వాత ఫ్లూట్, పియానో, వయాలిన్ లతో లాటిన్యాన్ని, ఆపై ట్రంపెట్, సక్సాఫోన్, గిటార్ లతో తూర్పు-పశ్చిమ సంగీత సాగర సంగమాన్ని, టెక్నో బీట్స్ తో హైటెక్ ప్రపంచాన్నీ చూపించాడు 90 ప్రారంభం లో.

a) కమల్ హాసన్- Hey! Ram కోసం పడిన తిప్పలు తెలిసిందే కదా. పిక్చరైజ్ చేసిన పాటలకి తీప్ మూవ్ మెంట్ దెబ్బ తినకుండా అదే లెవల్ లో పాట కంపోజ్ చెయ్యటం ఎంత కష్టం? చేసాడు, మెప్పించాడు.

b) నిన్న గాక మొన్న, మన సురేష్ వర్మ పరిగెత్తాడు "పాటలు తీసేసాను, మ్యూజిక్ డైరెక్టర్ తో గొడవ అయ్యింది, పాటలు వెనక్కి తీసేసుకున్నాడు, మీరే దిక్కు" అని. "సాంబు" తయరయ్యింది అలా.

c) అది రామల వారి కొలువు, రాజనర్తకి, ఓ అబ్బాయి కోసం, కంప్యూటర్ కాలం నాటి కన్నెపిల్ల తో, పోరు కి సిద్ధమయ్యింది. వీద్య లో పోటీ పడతారు, మరి ఎలా నెగ్గుకొస్తావో, ఏమో అని సంగీతం గారు సవాలు విసిరారు. "సురమోదము.." అంటూ "ఆదిత్య 369" లో Indo-Westren fusion చేసిన మేళవింపు వినండి.

d) ఈ పిల్ల హీరోయిన్ అవ్వాలని, ఆశలో బతకాలని పుష్పిళ్ళూరుతుంటుంది, ఆ కుర్రాడేమో, ఈమె "శివ పూజ కు చిగురించిన సిరి సిరి మువ్వా" అనుకుంటుంటాడు. ఈ వేరియేషన్ ని ఒకే పాట లో చూపడం ఎలా? స్వర్ణ కమలం చిత్రం లోని ఈ పాట వినండి. భానుప్రియ పాడే సన్నివేశాలు స్పీడ్ గా, స్టైప్స్ తో పుంటాయి, పాట లో బీట్స్ కూడా దానికి అనుగుణం గా పుంటాయి, ఆమె ఆశల కి తగ్గట్టుగా. వెంకటేష్ పాడేప్పుడు భానుప్రియ తో సన్నివేశాలు క్లాసికల్ గా, నాట్య బద్ధం గా వుంటే, అక్కడ రాజా సంగీతం శాస్త్రీయం వలక పోస్తుంది

e) సంగీతం అంటే చెప్పి కోసుకునే "వాపిలాల వరాలయ్య" గారి ఇంటి ని, ఇంట్లో వాళ్ళనీ విభిన్నం గా పరిచయం చేసుకోవాలనుకుంటున్నారా? "రండి రండి దయచేయండి.." పాట పిసి తీరాల్సిందే, పాత్ర స్వభావాన్ని బట్టి వాద్య పరికరం వాడి, ఒక "బుగల్ బందీ" చేస్తారు. ఉదాహరణకి పోస్ట్ మేన్ ఇంటి ముందు రాతి మెట్లు దిగుతుంటే హార్మోనియం మెట్లు దిగుతున్నట్టు, చిలక పలుకులు రాగం "కీరవాణి" అంటూ తనకి ఇష్టమైన రాగం లోకి వరుస మార్చిన (ఇళయరాజా ఫేవరెట్ రాగం "కీరవాణి".), "సునకమైనా పలుకు కనకాంగి రాగాన" అంటూ ఎన్నో చిత్రాలు చేస్తాడు "రుద్రప్రీతి" పాట లో.

f) అసలు ఎలాంటి బెంపో లేకుండా, నేరు గా పాట లోకి దింపి మత్తెక్కించిన "రే గుతున్నదొక రాగం,," పిసి తీరాల్సిందే కదా "డాన్స్ మాస్టర్" లో.

g) "మాటే రాసి చిన్నదాని.." అంటూ SPB ని ఆపకుండా మాటాడించి (పాడించి), మనల్ని ఆడించిన "ఓ! పాపా లాతీ" ప్రయోగం కాదంటారా?

h) మీకే కాదు, మాకూ తెలుసు మీ విద్యలు అంటూ "పాట కు పాట something something" తో Michel Jackson కి చేసిన Indianized counter attack లు (ఈ పాట పల్లవి చివర లో "పోరా పో.." అన్న తర్వాత పిసిపించే బీట్స్ MJ చేసిన BAD ఆల్బం లోని పాట పిసి, అలాంటిదే ఎందుకు క్రియేట్ (కాపీ కాదు) చేయకూడదు? అని చేసిన పాటట (- ఇళయరాజా స్వగతాలు నుంచి) ఈ పాట "అంజలి" లో వినండి.

ఇలా ఎన్నో, ఎన్నెన్నో ప్రయోగాలు..కానీ, ఆ దాహం తీరేనా తనకి, బహుశా లేదేమో!?

7) "నీ వెంటే నేను పుంటా..చూస్తున్నా వోరకంట.." (Copy Cats)

కాపీయింగ్ అనేది మన భారతీయ చిత్రాలకు అత్యంత ప్రీతికరమైనది. అన్ని విభాగాల మాదిరే సంగీతం లోనూ ఎవరో ఒకరి పి, ఎక్కడో తస్కరించడం, ఇక్కడ సత్కారం పొందడం మామూలే! కొన్ని సార్లు Inspiration పేరు తో, కొన్ని సార్లు దర్శక నిర్మాతల వొత్తిడి కారణం గా అంటూ కారణాలు చెప్పుకున్నప్పటికీ, కాపీ కింద జమ కట్టడమే అవుతుంది. మరి అలా అసలు చెయ్యకుండా ఎవరైనా సంగీత దర్శకుడు పున్నాడంటే, అది మనకి గొప్ప విషయమే.

ఇళయరాజా కూడా దీనికి మినహాయింపు కాదు.

మరి అయితే ఏమీటి కలుగున గొప్ప? వస్తున్నా, మనుషులు అన్నాక అందరూ తప్పులు చేస్తారు, ఏదో ఒకటో, రెండో తప్పులు చేసినవాణ్ణి సమాజం మంచి వాడు అన్నట్టు, లేదా తక్కువ పాపాలు చేసిన వాడు ఆటోమేటిక్ గా పుణ్యాత్ముడు అయినట్టు, "రాజా" నూటికి 95 పాళ్ళు ఒరిజినాటిటీ తో ప్రత్యేక కేటగిరీ లో వున్న అతి కొద్ది సంగీత దర్శకులలో ఒకడు గా మిగిలిపోయాడు.

కోర్ట్ సాక్ష్యం లేనిదే నమ్మదు అన్నట్టు, ప్రతి జడ్జ్ మెంట్ పెనుకా బలపరిచే కారణాలు కావాలి. ఇవిగో అపి ..

సహజం గా copying జరిగే పిధానాలు అనేకం

7.1) పాశ్చాత్య సంగీతం ఎధాతధం గా అనువదించడం

7.2) పాశ్చాత్య సంగీత ప్రభావం తో సమకూర్చడం

7.3) దేశీయ దర్శకుల నుండి దిగుమతి చేసుకోవడం

7.4) ప్రాంతీయ మాండలికాలలో వాడుకలో వున్న వరుసల ను సవరించడం

7.5) సిగ్గు, మొహమాటం లేకుండా వాడేవడో చేసింది, వీడి పేరేసుకుని, కోర్ట్ లో కొట్టుకుచావడం

ఈ రచయిత కి తెలిసినంత వరకూ...ఇళయరాజా పిషయం లో

7.1) పాశ్చాత్య సంగీతం యధాతధం గా అనువదించడం - 0%

7.2) పాశ్చాత్య సంగీత ప్రభావం తో సమకూర్చడం - 15% (అంజలి, చిత్తుకురపి (తమిళం), మైకేల్ మదనకామ రాజు మొదలైనవి)

7.3) దేశీయ దర్శకుల నుండి దిగుమతి చేసుకోవడం - 1%

7.3.1) యుగంధర్ (1980) సినిమా లోని "ఒరబ్బా వేసుకున్నా కిళ్ళీ", "నా కోసమే మీరొచ్చారు", యూనిట్ బలవంతం కారణం గా యదాతధం గా తీసుకోవడం జరిగింది. మిగిలిన పాటలు తను చేసినవే ("నా పరువం, నీ కోసం", "ద ద ద, దాస్తే దాగేదా").

కొందరు రాజా కి దగ్గర వాళ్ళు దీనిపై ఇచ్చిన వివరణ ఏమిటంటే, "అది అతని కెరీర్ ప్రారంభం (1976-1980), తెలుగు లో ఇంకా ఎక్కువ చెయ్యలేదు 2,3 తప్ప, పైగా NTR లాంటి పెద్ద హీరో! వాళ్ళుకోక తప్పింది కాదు.." అని. ఏదీ ఏమైనా, వాడుకున్నది వాస్తవం.

ఇంకో ఉదాహరణ చూడండి, ఎంత contrasting గా వుంటుందో అదే period లో జరిగినది. అదే మరి industry అంటే, పెద్ద తలకాయలు అంటే.

7.3.1.1) రామచిలుక: ఇళయరాజా మొదటి చిత్రమైన "అన్నక్కీతి (తమిళం)", పాటల పిషయం లో industry లో పెద్ద దుమారం లేపింది. అప్పటి వరకూ Hindi పాటలపై ఆధారపడిన తమిళ శ్రోతలకి పెర్రెక్కించాయి ఈ పాటలు. అలా మొదటి ఆల్బం పెద్ద హిట్ గా నిలిచింది. సినిమా కూడా పెద్ద హిట్ అవ్వడం తో, తెలుగు లో రంగనాథ్, వాణిశ్రీ జంట గా తీర్మామని నిర్ణయించి, ఇళయరాజా కే

అప్పగిద్దామనుకున్నారు. కానీ "అవే పాటలు" అయితే నేను చెయ్యను అని ఖరాఖండి గా చెప్పారట. ఎంతకీ రాజీ కి రాకపోయేసరికి ఇళయరాజా గురువైన GK పెంకటేష్ గారికి ఆ బాధ్యతలు అప్పగించడం, ఆయన దుదాతధం గా ఆ సూపర్ హిట్ గీతాలను తెలుగు లోకి అనువదించడం జరిగింది. తెలుగు లోనూ ఆ రెండు పాటలు బహుళ ప్రజాదరణ పొందాయి. అపి "రామచీలు కా పెళ్ళికొడుకె వరే", "మా మయ్య వస్తాడనట, మనువాడి పోతాడనట". కానీ "యుగంధర్" సినిమా కి తప్పలా ఇక.

7.3.2) తేజాబ్ లోని "నో గయూ యే జహా.." అనే పాట ప్రేరణ తో చేసిన "కేలడి కణ్ణి" అనే తమిళ పాట, K.బాలచందర్ రఘు, సితార లతో తీసిన "పుదు పుదు ఆర్ధంగళ్" అనే చిత్రం లోనిది. మొదటి రెండు లైన్లు మాత్రమే ఆ పాటని పోలి వున్నట్లు అనిపిస్తాయి. అంతకి మించి పోలికే లేదు. ఈ పాట పినక పోతే, వెతికి పినండి, IR-SPB కాంటినేషన్ లో వచ్చిన వందల కొద్దీ పాటల్లో Top10 లో వుండదగిన పాట. ఈ పాటనే, అంటే ఇళయరాజా చేసిన పాటనే, "ఒక స్వరాక్షం కూడా పొల్లు పోకుండా", ఆనంద్-మిళింద్ జంట సల్మాన్ ఖాన్ నటించిన "బాగీ" చిత్రం లో "చాందీనీ రాత్ హై, తూ మెరే సాత్ హై" అని చేసి హిందీ పాటల శ్రేణిల మెప్పు కొట్టేసారు. అదే సినిమా లో ఇంకో పాట కూడా (గుర్తులేదు), "ఘర్షణ" లోని "రాజ, రాజాధి రాజాధి రాజ.." పాట కు నకలు.

7.3.3) "ఖోయ ఖోయా చాంద్.." అంటూ మొహమ్మద్ రఫీ గారు పాడిన పాట, (బహుశా సలీల్-చౌదరీ అనుకుంటూ సంగీతం), ఆ పాట ప్రేరణ తో, "ఒహో హో హో! కాల మేఘంగళ్, కపిధై పాడుగళ్.." అనే తమిళ పాట, S.జానకి పాడారు, చిత్రం గుర్తులేదు. ఇది అంటే కేవలం మొదట్లో హమ్మింగ్ తప్ప, ఇంకేదీ మనకి పోలిక కి కనపడదు.

7.4) ప్రాంతీయ మాండలికాలలో వాడుకలో వున్న వరుసలను సవరించడం -5%

7.4.1) పుష్పవనం కుప్పుస్వామి అనే తమిళ జనాపద గీతాలకు ప్రసిద్ధి గణించిన వ్యక్తి పాటలను కొన్నింటిని వాడుకున్నాడని ఒక "ఆరోపణ",. ఎంత వరకూ వాస్తవమో తెలియదు.

7.4.2) "పద్మా సుబ్రమణ్యం" అనే ఇంకో గాయకురాలు కోర్ట్ కి వెళ్ళింది కేవలం "ఒకే" పాట విషయం లో, కానీ నీరూపణ జరగలేదు.

7.5) సిగ్గు, మొహమాటం లేకుండా వాడవడో చేసినది, వీడి వేరేసుకుని, కోర్ట్ లో కొట్టుకుచావడం-0%

అంటే, 20% పాటలు బహుశా కాపీ అనుకుందాం, 80% ఒరిజినాలిటీ ని చూపించిన "రాజాధిరాజు". 900 సినిమా లలో 80% ఒరిజినాలిటీ ని మెయింటెయిన్ చెయ్యటం, అంటే, 40 బెస్టు ఆడి 29 సెంచురీలు చేసిన బ్రాడ్ మేన్ రికార్డ్ అంత గొప్ప! పట్టుమని 25 సినిమా లు కూడా పూర్తి చెయ్యని పద్మశ్రీ లూ, so called మెలోడీ కింగ్ లూ, 50% ఒరిజినాలిటీ చూపించగలిగితే గొప్ప! మరి అందుకే ఆయన "ఇన్ (సంగీత) జ్ఞాని".

మరి, ఈయన పాటలు కాపీ చేసిన వారి లిస్ట్ ఇస్తే, కొండవీటి చాంతాడు అంత అవుతుంది. ఒక రకం గా "ఆనంద్-మిళింద్" Xerox machine లాగ పని చేసారు బాలీవుడ్ లో IR పాటలకి. గొప్పతనం

ఏమీటంటే, వీళ్ళు ఓపెన్ గానే ఒప్పుకోవడం. మచ్చుకి కొన్ని.. అలానే అను-మతీక్, కొంత వరకూ నదీ మ్-శ్రవన్.

- తు తు తు తారా..(బోల్ రాధా బోల్)
- బాఫీ
- దిల్ (హమ్ నే ఫర్ చోడా హై)
- షాలే షాలే దిల్ డోలే (అంగరక్షక్)
- ధక్ ధక్ కర్నే లాగా (బేబా)
- పాయలే చున్ మున్ చున్ మున్ (పిరాసత్)
- గల్యత్ సంకతీ సోన్యపి (దిల్ హైకె మాన్తా నహి)

ఇదే మంత పిచిత్రం అనిపించదు, కొన్ని కారణాల వల్ల శ్రీ KV మహదేవన్ వంటి కర్నాటక్ సంగీతం పై ఎంతో పట్టున్న మహానుభావులే ఆ పని చేశారు.

1) "ముక్కు పుడక" (భానుచందర్, సుహాసిని, విజయశాంతి) చిత్రం లోని "చిగురు చిగురు గా చిగురు మెత్త గా.." అనే పాట, "పనిపియ్యు మరవలం.." అనే తమిళ పాట కు నకలు. ఇది కార్తీక్ నటించిన "సిలవెల్లం సిధ్య" అన్న చిత్రం లోనిది. ఇది సుహాసిని తన **all time favourite song** గా పేర్కొనడం ముధావహం.

2) 1990 లో "నారీ నారీ నడుమ మురారి.." అని బాలకృష్ణ తో తీసిన చిత్రం లో "ఏం గాలో తరు ముతున్నది" అనే పాట "ధర్మపత్ని" (1984) అనే తమిళ సినిమా లో "నాన్ పేసుం సెవ్వంగి పుప్పిదు" అన్న పాట కి నకలు.

ఇటీవల చెన్నై లో జరిగిన ఇళయరాజా స్వర పితావరి లో ఈ పాట ని "once more" అంటూ "మూడు సార్లు" పాడించారు అని "హిందూ" లోనో, "IEXP" లోనో చదివినట్టు గుర్తు. రెండూ వినండి, ఇద్దరూ గొప్ప స్వర కర్తలయినా, Instrumentation లో ఇళయరాజా ఎందుకు మామ గారి కన్నా అధికుడో అర్థ మవుతుంది.

ఇక మన ప్రస్తుత సంగీత దర్శకుల గురించి ఒకళ్ళు ప్రత్యేకం గా రాయక్కరలేదు. IR ప్రతి పాటా వీళ్ళకి ప్రాణం పోస్తూనే వుంటుంది.

8) "అదే నీవు, అదే నేను, అదే గీతం పాడనా.." (Recycling)

ప్రతి మ్యూజిక్ డైరెక్టర్ ఇబ్బంది పడేది ఇక్కడే. ముఖ్యం గా నేటి తరం దర్శకులకి ఇది వెన్నతో పెట్టిన పిద్య! మొదటి 4,5 సినిమాలు ఆహా, ఓహో అని పిస్తారు మన చేత. ఇక అక్కడనుండి మొదలవుతుంది అసలు బాగోతం. కొత్తపి సృష్టించలేడు, పాతది అదే పాట వాడలేడు. ఇలాంటి సంక్షోభం లోంచి పుడుతున్నవే నేడు మనం వినే పాటలు. ప్రతి పాటా అంతకు ముందే పిన్న థియేటర్ కల గుతుంటుంది అంటే కారణం ఇదే. Instrumentation మార్చడం రాదు, experimentation చెయ్యడం తెలియదు, తెలిసినదల్లా ఏ పంజాబీ డాభా లోనో, అస్సామీ అడవి ప్రాంతాలలోనో విసిపించే సంగీతం బిట్లు తీసుకొచ్చి కలిపి కొట్టడం. అందుకనే 10,15 సినిమా ల

తరవాత కనపడరు మనకీ hotshot మ్యూజిక్ డైరెక్టర్స్!

మరి కొంతమంది, నిర్మాత, దర్శకుడు గుర్తు తెచ్చుకునే లోపు, రికార్డింగ్ కూడా పూర్తి చేసి ఇచ్చేసి వస్తారు! SA రాజ్ కుమార్ గారి పాటలు పినండి (అన్నీ మెలోడీలే నట, ఆ మధ్య చిరంజీవి ఏదో ఆడియో సభ లో అంటే పిని నప్పుకున్నాను!). సూపర్ గుడ్ RB చౌదరి గారికి, పిక్రమన్ కి ఈయన అంటకట్టిన పాటలు అన్నీ అలానే వుంటాయి. "అరే! ఇదే కదా ఇంతకు ముందు నువ్వు ఇచ్చిన ట్యూన్ అంటే, సిజమే కానీ అది కథానాయిక సంతోషం గా వున్నప్పుడు పాడుకునే వెర్షన్, మరి ఈ రెండో పాట అలానే వుంది గా? లేదు లేదు, ఇది హీరో ఆమె గురించి బాధపడుతూ పాడుకునే పుడు కోరస్ లో తేడా గ మనించండి, పాట మారింది అని మీరే వాప్పుకుంటారు" అని అంటకట్టేసిన రకం! ఇలా అనిపిస్తాయి నాకయితే. ఇక, ఆ కోరస్ చూస్తే, ఈయన బాణీలు అన్నీ ఏదో హాస్పిటల్ వార్డ్ లో కట్టినట్టు వుంటాయి, కోరస్ గాంగంతా చాలా జాలి గా, అన్నం తిని పది రోజులైన వాళ్ళలాగ, ముక్కు తెగబీలుస్తూ పాడుతుంటారు.

కోటి - EVV ల మధ్య కూడా ఇలాంటి వే ఒకటి, రెండు జరిగాయి (ఇంట్లో ఇల్లాలు - వంటింట్లో ప్రియూరాలు, మాపిడాకులు, ఆయన కిద్దరు సినిమా లో మెలోడీ డ్యూయెట్లు అన్నీ ఒకటే పాట లా వుంటాయి) RP, తేజా కి చేసినా, చక్రి ఇంకొకరికి చేసినా, దేవి కి ఏవీ రాక చేస్తున్నా, ఇంచుమించు ఇలాంటివే.

నాకు ఈ విషయం లో "చక్రవర్తి" చాలా గొప్ప గా కనిపిస్తారు. ఆయన ఇళయరాజా లా దాదాపు 900 సినిమాలకి చేసారు. వేరియేషన్ చూపించలేక పోయినా, experiment లు చెయ్యలేక పోయినా, అన్నింటినీ commercial hits చెయ్య గలిగారు, popular పాటలు చెయ్యగలిగారు. మరీ, ఈ తరం వాళ్ళు ఒక్క ఆల్బం హిట్ చెయ్యడానికి పడుతున్న శ్రమ చూస్తుంటే, ఆయన ఎంత గొప్ప వాడో అర్థమవుతుంది. చాలా మంది, తొందరపడి ప్రతి హిట్ మ్యూజిక్ డైరెక్టర్ నీ ఇళయరాజా తో పోల్చేస్తుంటారు. ఇళయరాజా తో కాదు, చక్రవర్తి గారి ప్రతిభ లో సగం లేదు వీళ్ళకి అని నా నమ్మకం. మరి ఇళయరాజా పాటల్లో ఎన్ని మనకి మళ్ళీ పింటున్న పాటలే అనిపిస్తాయి ఆయన 6000 పాటల్లో?

ఓ 10% వుంటాయేమో (అదీ డవుటే). అదీ తేడా, "పద్మశ్రీ" కి కూడా పేరు నీ పరిగణ లోకి తీసుకోసి ఓ అద్వితీయ సంగీత దర్శకుని అరుదైన రికార్డ్ భారతీయ చలన చిత్ర చరిత్ర లో.

--

Part 2: "అపనింద రాగాల మేలా"

1) ఇళయరాజా గర్విష్టి, ఎంతో అహంకారం, మాట పినడు, లెక్క చెయ్యడు, చిన్న చూపు చూస్తాడు, ఇంకా ఏవేవో అంటుంటారు. ఇందులో ఎంత వాస్తవం వుంది అన్నది పక్కన పెడితే, అసలు మనం నిజంగా ఇవి పట్టించుకోవాలా ఒక కళాకారుడిని ఇష్టపడ్డప్పుడు? అనిపిస్తుంది. అవును, "మునమేలనోయి.." అన్న పాట, పిళ్ళనాథ్ మాట పింటూ చేసాడో, అన్నం తింటూ చేసాడో నాకెందుకు, పాట నచ్చింది కదా, ఇంకేంటి బాధ వీళ్ళకి?" అని అడగాలనిపిస్తుంది "పినయం తో కూడిన విద్య" రాణిస్తుంది, కాదనరు. ఇతనికి పినయం లేదు అన్న విషయం, అతనితో ఓ 10

సినిమాలు చేసి, maximum hits తెచ్చుకున్న తరువాత కానీ అర్థం కాలేదా ఈ పి మర్కక దర్శక బ్రహ్మలక్ష్మి? ఒక వ్యక్తి తో పని చెయ్యటం కష్టం గా వున్నప్పుడు, లేదా అభిప్రాయ బేధాలు వచ్చినప్పుడు, సాధ్యమైనంత త్వరగా తప్పుకోవాలి. (ఈ విషయం లో మణి రత్నం ని అభి నందించక తప్పదు), కానీ ఇలా "ఏరు దాబాక..."

2) ఇక journalist మీత్రులు మోపే అభియోగం "మమ్మల్ని పట్టించుకోడు, మాకు interview లు ఇవ్వడు, తల బీరుసు, ఒళ్ళంతా పొగరు". OK, మీ పత్రిక circulation పడిపోదుగా? చేతయితే, ఇదే చేదుగా రాసి, ఇండస్ట్రీ లో అతనికి అవకాశాలు లేకుండా చెయ్యొచ్చుకదా (అప్పట్లో)? అవన్నీ చెయ్యలేనప్పుడు ఈ ఊకదంపుడు ఉపన్యాసాలు ఏల మీత్రమా? ఎంతోమంది మేము ఇస్తాం ఇంటర్వ్యూలు, మాతో ముఖా-ముఖీ ప్రచురించండి అంటూ మీకు సభాముఖంగా మొత్తుకునే వాళ్ళు వున్నారు కదా, ఈయన వెనుకే పడాలా?

3) ఇళయరాజా మీద మరో అభియోగం "సాహిత్యం" లోని సాత్వికతని భూస్థాపితం చేసాడు అని. తను ప్రవేశ పెట్టాక పోయినా, అమలు చేసిన విధానమే ఈ "మందు బ్యూన్-తర్వాత పాట". తను వున్న సిబ్యుయేషన్ కి, అలా చెయ్యడమే తనకి న్యాయం అని పించి వుండొచ్చు లేదా తన పని ఈజీ అయ్యుండొచ్చు. 4 బాషల్లో, సంవత్సరానికి 50, 60 సినిమాలు చేస్తున్న రోజులపి. ఎంత మంది దగ్గర అని కూర్చుని, పాటకి బాణీ కడతాడు? డబ్బే ప్రపంచమైన ఈ లోకం లో, పైగా సినిమా ఇండస్ట్రీ లో "పిలువలు" గురించి మాట్లాడటం, బ్యూన్స్ ని ఇచ్చి లిరిక్స్ రాయమనడమా "సాహిత్యపు" పిలువలు కరువవుతున్నాయి అని పిలవించడం హాస్యాస్పదం. అయినప్పటికీ, ఎన్నో "మంచి" సాహిత్యం పిలువలున్న పాటలే వచ్చాయే తన స్వరాలకి.

4) ఇక ఇతన్నీ పి మర్కంచాలని తెగ ఉబలాట పడిపోయే మరో తెగ "AR రెహమాన్" ఫాన్స్ సంతతి! AR రెహమాన్ అనే పేరే ప్రత్యేకంగా వాడబానికి కారణం, రాజా తరువాత అంతటి ఖ్యాతీని ఆర్జించింది ఇతనే కాబట్టి. "Craze లో రాజా ని మించిపోయాడు", "మంచో/చెడో, కొత్త ట్రెండ్ సృష్టించాడు", "దానికి ప్రజనీకం అమోదం తెలిపేసారు", "అంతర్జాతీయ స్టార్ అయి కూర్చున్నాడు", "తెక్కలేనన్ని అవార్డులూ, రివార్డ్ ల గ్రహీత", ఇవన్నీ ఒప్పుకుంటున్నప్పుడు, ఇంకేంటి గొడవ అనుకోవచ్చు. వుంది, అదే రాజా అభిమానులకి నచ్చనిది. "క్వాంటిటీ". ఇళయరాజా అభిమానులు మెచ్చే క్వాలిటీ అన్నది ARR దగ్గర లేదు అన్నది మిగిలిన వారికి ఎలా పనిపించినా, అది మాత్రం మాకు వాస్తవం. ఇళయరాజా, ARR ఫాన్స్ ల మధ్య "క్వాంటిటీ" అనే పదాన్ని కరెక్ట్ గా నిర్వచించగలగడం ఏ ISO కీ, CMM తెవెల్స్ కీ కూడా అందని డ్రాక్షే.

ఎందుకంటే, ఇళయరాజా సెట్ చేసిన స్టాండర్డ్స్ అలాంటివి, పైన పార్ట్ 1 లో చెప్పినవి. అందులోని 8 పాయింట్స్ లో ఏ ఒక్క పాయింట్ ARR కి భూషణం కాలేక పోయింది కనుక. ప్రజాదరణ పొందటం ఒక్కటే కొలమానం అనుకుంటే, దానికి చాలామంది వుంటారు. బహుశా "కొరవ పొండవులు" కూడా ఇంత ఘోరంగా కొట్టుకుని వుండరు. ఇళయరాజా తో "కంపారిజన్" అనే గ్రాండ్ లో ARR ని కాంపారిజన్ గేట్ దగ్గరకి కూడా రానివ్వరు నిజమైన "రాజా" అభిమానులు.

Part 3: నా టాప్ 25 "ఇళయరాజా" గీతాలు:

"రాజా" గురించి రాయలన్నా, మాట్లాడాలన్నా రోజులు చాలవు. ఆయన పాట తో అనుబంధం "సిరంతర మూ వసంత మలే". అలా వఱుగా సాగి పోతూనే వుంటుంది. మా ఆవిడ "రీటైర్ అయిన తరువాత ఆడియో రికార్డింగ్ సెంటెర్ పెడతారా?" అని వ్యంగ్యంగా అన్నా, "మీ పిల్లలకి, ఇవేరా నే సందించిన స్ట్రాస్సులు అంటూ నీ IR collection ఇస్తావా ఆస్తి పంపకాలప్పుడు?" అని మీత్తులు వేళాకోళం ఆడినా, "అన్నయ్యా, నీకెందుకు ARR మీద అంత కచ్చి? అంటే, కాదు ఇళయరాజా మీద "పిచ్చి" అంటూ పిన్ని కూతురికి సమాధానం చెప్పుకున్నా... అన్నీ, "ప్రాణం" పైకి లేపే తన పల్లవి కోసమే!

100 ఫేక్ resumes లో ఒక గ్రేట్ resume వెతకటం ఎంత కష్టమో, 1000 పైగా వున్న ఆణి ముత్యాల్లో ఓ 25 స్వాతి ముత్యాలని ఏరటం కూడా అంతే కష్టం. అయినప్పటికీ నేను మెచ్చిన టాప్ 25 గీతాలు, కొన్ని ఇక్కడ ఇచ్చే ప్రయత్నం చేశాను. మంచిపి మరి కొన్ని గుర్తుకి రాను వుండక పోవచ్చు. తమిళ పాటలు, డబ్బింగ్ పాటలను, ఎంచక పోవడం కేవలం రీడెర్స్ సౌలభ్యం కోసమే, అన్యధా భాషించవద్దు.

1) "లలిత ప్రియక మలం" (రుద్రవీణ)

*లలిత అన్న పేరుగల అమ్మాయిని ప్రేమించిన కథానాయకుడు ఆమె పేరుతో గల రాగం లోనే చేసిన అద్భుత ప్రయోగం.

*చరణాలు గ మనించండి ప్లే బేక్ సింగర్ లు ఇద్దరూ (చిత్ర, KJY) "అంత్య" పిరామం లేకుండా, ఏమాత్రం పిచ్ తగ్గకుండా అందుకుంటూ వుంటారు (పోతే పాడుతున్నట్టుగా). ఆరోహణ" లో సాగే ఓ ఆఘోధకర ప్రణయ గీతం

2) "మాట రాసి మౌన మిడి".(మహర్షి)

*చరణాల లో ఇంటెర్లూడ్స్ వాడిన పిధానం గ మనించండి. మొదటి దానిలో, "ట్రంపెట్" పిన్యాసాలు పిని తీరాలిందే, ఇక రెండో చరణం లో "డ్రమ్స్" వేటికి అవే పోటీ పడతాయి

3) "ఊర్వశి సేవ్యా..- Sanskrit Disco" (మహర్షి)

* Interludes లో Trumpet పిండు భోజనం

4) "రాముడు అనుకోలేదు" (రాజ్ కుమార్)

* చక్కటి మెలోడీ, మంచి సాహిత్యం

5) "రాసలేల వేళ" (ఆదిత్య 369)

* Flute సలాడ్

6) "కీర వాణి చీలకలా" (అన్వేషణ)

* అది వీణా నాదమో, voilen పిన్యాసమో తెలియదు కానీ, పాట ప్రారంభమే ఓ అమృత ప్రవాహిని.

7) "వయ్యారి గోదారమ్మ" (ప్రేమించు-పెళ్ళాడు)

* స్వీట్ మెలోడీ

* Voilen చ మక్కులు

8) "కన్నెలేడీ" (చైతన్య)

* క్లబ్ సాంగ్స్ లో కూడా తన instrumentation పనితనాన్ని చూపిన పాట

* చరణాల లో పదాలని పిరిచి పాడుతున్నా (నీ..లయ..ప్రియా..ఇదేరా, నీ, సృతి, మతి, చెడే వేల) శైలి కూడా మెలోడీ నే కదా

9) "అకాశం ఏనాటిదో" (సిరీక్షణ)

* పాట కి, instrumentation కీ synchronization చెయ్యడం ఎలానో చూసి నే ర్చుకోవలసిన పాట

* S జానకి - IR ల combination లో గుర్తుండిపోయే పాట

10) "కు కు చి కు చి కు" (సంకీర్తన)

* జానపదాన్ని అనే పాలసి, మెలోడీ అనే చక్కెర ని కలిపి చేసిన కమ్మని కాఫీ

11) "తీగనై మల్లెలు" (ఆరాధన)

* ఎప్పుడైనా కొద్దిగా నీరస పడితే అయిన వాళ్ళు విషయం లో, నన్ను ఆ మూడ్ లోంచి బయటకు పడేనే శక్తి వున్న పాటల్లో ఇది ఒకటి

12) "ఎన్నో రాత్రులు" (ధర్మక్షేత్రం)

* దప్పులు "డబ డబ" వాయిచటమే బీట్స్ అనుకునే వాళ్ళు, వీని తీరాల్సిన పాట ఇది.

13) "సిరంతర మూ" (ప్రేమించు-పెళ్ళాడు)

* వీణ లో కంపోజ్ చేసిన inter-ludes వినండి రెండో చరణం మొదలు లో. ఆ చిన్న బీట్ చాలు, తన కి ట్రడిషనల్ instruments మీద ఎంత పట్టు వుందో చెప్పడానికి

* వంసీ-IR ల కాంబినేషన్ లో వచ్చిన రసగుళికల్లో ఓ అమృత తునక

14) "పొర పాటిడి, తడబాటిడి" (లేడీస్ బైలర్)

* ప్రారంభాన్ని (సకీ నుండి పల్లవి) కి ప్రేమ లో కుదేలు, మధ్య లో voilen చప్పుళ్ళు అదే పది వేలు.

15) "వేదం! అణువణువున నాదం" (సాగర సంగమం)

* Classic

16) "మిన్నంటి సూరీడు" (సీతాకోక చిలుక)

* అరుదైన రాగం (పున్నాగ వరాళి) లో చేసిన కన్నెపిల్ల అలజడి

* మెలోడీ, rytham రెండూ ఊడు గుర్తాల్లా పరిగెడతాయి ఈ పాటలో

17) "ఏవేవో కలలు కన్నాను" (జ్యాల)

* చక్కటి భావుకత లో కూడిన ఇంకో మంచి మెలోడీ

18) "మౌన మేలనోయి" (సాగర సంగమం)

* నీ ముందు "ఆస్కార్" లు అయినా "తిరస్కార్" లే!

19) "ఏకాంత వేళ" (అన్వేషణ)

* ప్రాస తో చేసిన పద ప్రయోగం, శ్వాస తీసుకునేలోపు తన చ మక్కులు వినీపిస్తుంది.

20) "ప్రేమ ఎంత మధురం" (అభినందన)

* ప్రీలూడ్ లో Piano పలకరింపులు వినండి, ఒళ్ళు పులకరించి పోతుంది

21) "కోనలో సన్న జాజి మల్లీ జాజి" (మహర్షి)

* మరో గొప్ప అంత్య పద ప్రయోగం

* ఇది పూర్తిగా గుర్తు లేదు కానీ, "2/2" లో చేసిన అతి కొద్ది పాటల్లో ఒకటి అని SPB గారు "పాడుతా తీయగా" కార్యక్రమం లో 1996 లో చెప్పినట్టు గుర్తు.

22) "వెన్నెల్లో గోదారి అందం" (సితార)

* రాసా"పేశాన్ని", కథానాయకి "ఆవేదనని" కలబోసి చేసిన నివేదన.

* Voilen విన్యాసాలు షరా మామూలే కదా

23) "మంగళ ప్రదాయ జ్యోతి (అందెల రవమిది)" (స్వర్ణ కమలం)

* "ఓం నమఃశివాయ" అనే మంత్రాన్ని పిపులీకరించిన స్వరపిధానం వినండి

* వాణీజయరాం-IR ల combination లో వచ్చిన వజ్రపు తునక

24) "ఓ! పాపా లాల్" (గీతాంజలీ)

* ఏ కోణం నుంచి వీన్నా, చూసినా అద్భుతమైన మెలోడీ నే కదా

25) "ప్రియతమా, తమ సంగీతం" (ఆలాపన)

* రాజా all rounder ప్రతిభ కీ, జానకి husky గాత్రానికీ పద్ద జోడు మద్దెలు.

Part 4: కృతజ్ఞతలు

ఈ article లో పాటల, సినిమాల లేదా రాగాల విషయం లో ఎక్కడైనా తప్పులు దొర్లినా, వాటిని సరిదిద్దుతారని అనుకుంటున్నాను. అలానే, ఏదైనా చర్చించదలుచుకున్నా, నేను ఎప్పుడూ సిద్ధమే ఆ "చర్చ" వ్యక్తిగత దూషణలకీ, అనవసర విషయాల జోతీకీ వెళ్ళనంత వరకూ.

వేరే సంగీత దర్శకుల అభిమానులు బాధపడి వుంటే, "ఇది పార్థా అభిప్రాయం లే" అని దులిపేసుకోండి. లేదా "పార్థా కి అన్ని రకాల మ్యాజిక్ enjoy చెయ్యటం రాదని సరి పెట్టేసుకోండి.

ఇక, కృతజ్ఞతలు :

- 1) పాటల మీద interest కలిగించిన నాన్నగారి కి,
- 2) చదువు లో నన్ను ఆదర్శం గా తీసుకోవోయినా, ఇళయరాజా పిషయం లో తీసుకునేలా చేసిన "అన్నయ్య" కి (ప్రముఖ IT కంపెనీ లో "Telecom" విభాగానికి Vice-President offshore లో)
- 3) ఈ నోడి అంతా, సహనం గా టైప్ చేసిన సూర్య కుమారి గారికి,
- 4) మీరు సెలెక్ట్ చేసే "బాప్ 25 పాటలు" చూడాలని వుంది అని ప్రోత్సహించి లిస్ట్ చేయించిన మిత్రుడు "కిరన్" కి,
- 5) తన దగ్గర వున్న ఎన్నో తమిళ ఆణి ముత్యాలని నాకు వాపిగ్గా రికార్డ్ చేసి ఇచ్చిన మిత్రుడు "పట్టాభి రామన్" కి,
- 6) నా దగ్గర మీస్ అయిన ఎన్నో IR తెలుగు పాటలను, ఒంగోలు లో "శ్రీనివాసా రేడియో షోమ్" చుట్టూ తిరిగి, తిరిగి అరిగి పోయిన LP రికార్డ్లను వెతికి తీయించి, నాకు cassette/CD ల రూపం లో అందచేసిన మరో మిత్రుడు "శశికాంత్" కి,
- 7) ఎంత విసిగించినా, పిసుక్కొక, నా కోసం "రాజా" కి సంబంధించిన ఎన్నో విషయాలను "కాఫీ" ఇచ్చి మరీ చెప్పిన creative director "వంశీ" గారి కి (2001 ఇండియా ట్రిప్ లో)

పార్థు

[<< Prev](#)

మీ సూచనలూ, సలహాలు రచయిత Parthu కి తెలియచేయండి.

మీ అభిప్రాయాలు రచ్చబండ లో తెలియచేయండి